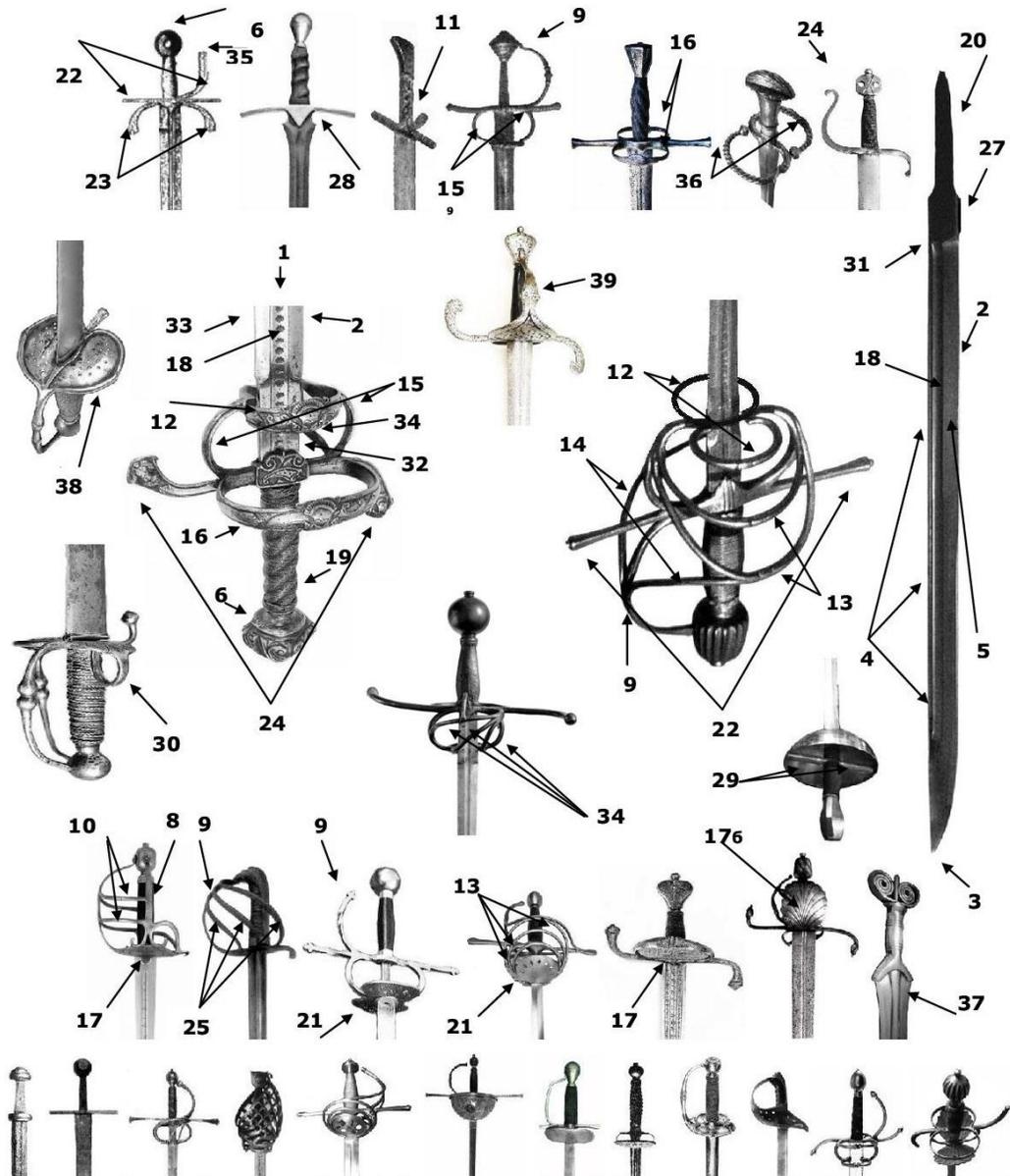

ДЕЛОВИ МАЧА СА ПРОСТИМ И СЛОЖЕНИМ БАЛЧАКОМ

1. **Сечиво.** Тело мача.
2. **Оштрица.** Део сечива којим мач сече.
3. **Врх.** Део сечива којим мач бодје.
4. **Телуће.** Тупи део сечива који се налази насупрот оштрице. Постоји код неких мачева.
5. **Лист.** Бочна стране сечива.
6. **Јабукa.** Метални лопастии део насупрот врху сечива који повезује сечиво са балчаком
7. **Балчак.** Део на крају сечива мача кога чине рукобран, дршка и јабука.
8. **Бочни гребен.** Пречка која повезује бочну страну накрснице, парирни прстен, одбојник или лукове одбојника са јабуком (са леве или десне стране балчака). Штити бочне делове шаке.
9. **Доњи (централни гребен).** Крак доње накрснице који је лучно повезан са јабуком или лучну пречка која почиње из корена доње накрснице и повезана је са јабуком мача. Штити доњи део шаке.
10. **Грана.** Део сложеног рукобрана - свака шипка и пречка везана за било који део накрснице која се надовезује на доњи или бочне гребене.
11. **Чапорак.** Мала шипка или плочица са леве или десне (или обе) стране накрснице постављена као рукобран кажипрста или палца по средини накрснице и под углом од 90 степени у односу на краје накрснице. Зачетак бочне накрснице и парирног прстена.
12. **Одбојник.** Део сложеног рукобрана - прстен, полупрстен или плочица који повезује чеона рикасо прстенове и штити прсте са чеоне стране. Ако одбојник није од прстена већ металне плочице зове се се **чеона плоча**.
13. **Лукови одбојника.** Лучне шипке које се паралелно надовезују на прстенове одбојника ширећи се према накрсници.
14. **Гране одбојника.** Лучне шипке које повезују лукове одбојника са доњим или бочним гребенима.
15. **Рикасо прстен.** Полупрстен који се простира између предње стране накрснице и оштрице. Настао највероватније повијањем контранакрснице ка оштрици. Служи за заштиту кажипрста пребаченог преко накрснице.
16. **Парирни прстен.** Мањи или већи прстен постављен са леве или десне (или обе) стране накрснице (по средини накрснице) као рукобран кажипрста или палца а управно на краке накрснице.
17. **Браник.** Метална плочица која замењује или покрива парирни прстен. Штити кажипрст или палац поред сечења и од бода. Ако браник покрива оба парирна прстена тада мач добија браник у облику обореног броја 8 - **октон**.
- 17б. **Парирна плоча.** Метална плоча (обично полшурољка) која замењује или покрива парирни прстен простирући се до јабуке. Штити целу од сечења и бода целу десну страну шаке. Ако је повезана са јабуком зове се **гребенска плоча**.
18. **Жљеб.** Канал дуж сечива који који се простира по листу сечива а служи за олакшање сечива и његово конструкцијско ојачање.
19. **Дршка.** Део балчака за који се хвата сечиво мача.
20. **Трн.** Крај сечива. Део насупрот врху сечива на који се навлачи балчак мача и фиксира јабука. Дуж трна се налази дршка мача.
21. **Чеона плоча.** Одбојник покривен металном плочицом која покрива само прстене одбојника или металном плочом која сеже све до накрснице.
22. **Накрсница.** Врста простог рукобрана који се састоји од равне шипке постављене управно на дршку мача а у равни оштрице сечива. Састоји се од доњег и горњег крака.
23. **Контранакрсница.** Накрсница којој су краци повијени према врху мача.
24. **Комбинована накрсница.** Накрсница којој је један крак повијен у назад - према јабуци а други у напред - према врху мача.
25. **Бочне накрснице.** Шипке које полазе са леве и десне страна накрснице и у луку или дијагонално се повезују са доњим гребеном директно или преко грана (полукорпа рукобран) или се повезују са бочним гребеном или јабуком (корпа рукобран).
27. **Контрателуће.** Тупи део сечива на његовој бази (између наоштреног дела сечива и балчака) који се налази на супротној страни од телућа мача.
28. **Рикасо усек.** Полумесечастии усек на сечиву код контрателућа у који се поставља кажипрст за ослонац и заштиту.
29. **Рикасо пречка.** Метална шипка унутар гарде рукобрана постављена управно на дршку код мачева који немају накрсницу а имају рикасо.
30. **Прстен за палац.** Метални прстен унутар корпа и калота рукобрана који се налази са леве стране накрснице а у који се ставља палац ради чвршћег хвата дршке.
31. **База сечива.** Део сечива између краја оштрице и почетка трна. Тупи, најшири и најдебљи део сечива и на њему почиње монтажа балчака мача.
32. **Рикасо.** Део на сечиву који чини угао између контрателућа и доњег крака накрснице.
33. **Контраоштрица.** Друга оштрица на сечиву код двоштричних мачева - налази се насупрот оштрице.
34. **Пречка рикасо прстена.** Кратка метална шипка која лучно-дијагонално везује рикасо прстен са другим рикасо прстеном, одбојником или накрсницом.
35. **Доњи рукобран.** Доњи крак накрснице или лучна шипка која полази из корена доњег крака накрснице повијена ка јабуци, али која **није** спојена са јабуком. Штити шаку одоздо.
36. **„S“ накрсница** - накрсница којој су краци извијени на супротне стране а управно на раван оштрице мача стварајући заштиту сличну парирним прстеновима.
37. **Ребро.** Пружно испупчење (ојачање) дуж центра сечива мача (бодежа) на оба листа а које полази од дршке до врха сечива. На овај начин сечиво на попречном пресеку добија крстаст изглед.
38. **Октон.** Браник који симетрично покрива оба парирна прстена правећи рукобран облика обореног броја 8. Овај браник личи на браник транзиционог рапира али се од њега разликује по томе што нема рикасо јер мачеви којима се рукобран развио из парирних прстенова немају рикасо за разлику од мачева код којих се рукобран развијао из рикасо прстена и одбојника.
39. **Гребенска плоча.** Ужа или шира парирна плоча која је везана за јабуку.

1. Прост рукобран; 2. Крстасти рукобран; 3. Полукорпа рукобран; 4. Корпа рукобран; 5. Комбиновани рукобран; 6. Гарда рукобран; 7. Транзициони рукобран; 8. Полугарда рукобран; 9. Окон рукобран; 10. Триангуларни рукобран сабље и палаша; 11. Дуални рукобран - поседује два система заштите из рикасо прстена и из парирног прстена. основној форми спада ди лато а у развијеној мач паленхајм.